

prima instanță: R. Mazureț
instanța de apel: N. Chircu, A. Albu, A. Toderaș

nr. 2ra-1167/16

ÎNCHEIERE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Primăria comunei Calarașovca, r-nul Ocnîța

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Primăriei comunei Calarașovca, r-nul Ocnîța împotriva lui Dmitrii Gazea, Victor Romaniuc, Eugeniei Romaniuc, Oleg Romaniuc, Fiodor Romaniuc, Victor Morohai, Raisei Tocarciuc, Mariei Chilimnic cu privire la anularea titlurilor deținătorilor de teren

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2015 prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Primăria comunei Calarașovca, r-nul Ocnîța, în persoana primarului Alexei Șelemîn și menținută hotărârea Judecătoriei Ocnîța din 03 iunie 2014, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 19 noiembrie 2012, Primăria com. Calarașovca, r-nul Ocnîța a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Dmitrii Gazea, Victor Romaniuc, Eugeniei Romaniuc, Oleg Romaniuc, Fiodor Romaniuc, Victor Morohai, Raisei Tocarciuc, Mariei Chilimnic cu privire la anularea titlurilor deținătorilor de teren.

În motivarea acțiunii a invocat că după desființarea gospodăriei agricole „Dnestrovschi”, conform Codului funciar, pentru împrumutarea membrilor gospodăriei colhoznice a fost întocmit un proiect potrivit căruia pământul ce aparținea comunei Calarașovca, r-nul Ocnîța a fost împărțit în cote echivalent cu numărul gospodăriilor colhoznice.

Susține că după întocmirea proiectului menționat au fost depistate nenumărate greșeli, deoarece în planul proiectului au fost introduse nu numai livezile și pământurile arabile, dar și drumurile, fâșiile forestiere și alte pământuri care nu au destinație agricolă.

Relatează că după împărțirea cotelor de teren, a fost depistat că unor proprietari în loc de pământ arabil le-au revenit drumuri, râpi și fâșii forestiere.

Afirmă că pentru înlăturarea neajunsurilor menționate, Primăria a fost nevoită, cu ajutorul Guvernului, să facă un alt proiect unde să fie înlăturate toate erorile, care se află pentru înregistrare la Oficiul Teritorial Cadastral Ocnița.

Remarcă că marea majoritate a populației com. Calarașovca este de acord cu reîmpărțirea terenurilor agricole conform noului proiect.

Indică că Primăria a încercat să implementeze noul proiect, dar mulți dintre deținătorii titlurilor se împotrivesc.

Cel mai mare conflict a apărut între deținătorii parcelelor de livadă cu nr. cadastrale 6214101126 – 6214101135.

Menționează că titlurile deținătorilor de pământ au fost eliberate în baza dispoziției Primăriei com. Calarașovca nr. 5/5.1 din 12 mai 2000, care nicăieri nu figurează nici în primărie, nici în arhivă și nici la Biroul Cadastral, prin urmare, nu poate fi considerat valabil un document eliberat în baza unui act juridic care nu există.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor din Legea administrației publice locale, art. 10, 90 Cod funciar.

Solicită anularea titlurilor deținătorilor de teren cu numerele cadastrale 6214101126, 6214101127, 6214101128, 6214101129, 6214101130, 6214101131, 6214101132, 6214101133, 6214101134, 6214101135.

Prin hotărârea Judecătorei Ocnița din 14 mai 2013 a fost admisă acțiunea, anulate titlurile de autentificare a deținătorului de teren asupra terenurilor cu numerele cadastrale 6214101126, 6214101127, 6214101128, 6214101129, 6214101130, 6214101131, 6214101132, 6214101133, 6214101134, 6214101135 din sat. Clarașovca, r-nul Ocnița.

A fost încasat de la Dmitrii Gazea, Victor Romaniuc, Eugenia Romaniuc, Oleg Romaniuc, Fiodor Romaniuc, Victor Morohai, Raisa Tocarciuc, Maria Chilimnic în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 lei, a câte 10 lei de la Dmitrii Gazea, Victor Romaniuc, Eugenia Romaniuc, Fiodor Romaniuc, Victor Morohai, Raisei Tocarciuc, Mariei Chilimnic și 20 lei de la Oleg Romaniuc.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2013 a fost admis apelul declarat de Victor Romaniuc, Eugenia Romaniuc, Oleg Romaniuc și Fiodor Romaniuc, casată hotărârea primei instanțe, cu remiterea pricinii la rejudecare, în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Prin încheierea Judecătorei Ocnița din 16 ianuarie 2014 a fost admis demersul Primăriei com. Calarașovca, r-nul Ocnița cu privire la atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu OCT Ocnița, atras în prezentul proces judiciar OCT Ocnița în calitate de intervenient accesoriu.

Prin încheierea Judecătorei Ocnița din 04 februarie 2016 a fost admisă cererea Mariei Morohai, Raisei Cucuruza și Anei Romaniuc cu privire la intervenirea în procesul civil la cererea de chemare în judecată a Primăriei com. Calarașovca, r-nul Ocnița împotriva lui Dmitrii Gazea, Victor Romaniuc, Eugeniei Romaniuc, Oleg Romaniuc, Fiodor Romaniuc, Victor Morohai, Raisei Tocarciuc, Mariei Chilimnic cu privire la anularea titlurilor deținătorilor de teren,

în calitate de copârât, atrași Maria Morohai, Raisa Cucuruza și Ana Romaniuc în procesul judiciar în calitate de copârâți.

Prin încheierea Judecătoriei Ocnîța din 25 aprilie 2014 a fost înlocuit pârâtul Fiodor Romaniuc, care a decedat, cu succesorul lui în drepturi Andrei Romaniuc.

La 16 mai 2014, Primăria com. Calarașovca, r-nul Ocnîța a depus cerere de majorare a pretențiilor, solicitând admiterea acesteia, declararea nulității contractelor de donație încheiate între Maria Morohai și Victor Morohai din 23 august 2006, Natalia Demianova și Oleg Romaniuc din 30 septembrie 2007, Raisa Cucuruza și Victor Morohai din 04 mai 2005.

În motivarea cererii de concretizare a pretențiilor a invoca că solicită anularea contractelor menționate, deoarece în calitate de obiect al acestor contract figurează și bunurile imobile nr. cadastrale 6214101129, 6214101130, 6214101133.

Prin hotărârea Judecătoriei Ocnîța din 03 iunie 2014 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 23 noiembrie 2015 a fost înlocuită intimata Maria Chilimnic cu succesorul în drepturi Serghei Chilimnic.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2015 a fost respinsă cererea de apel declarată de Primăria comunei Calarașovca, r-nul Ocnîța, în persoana primarului Alexei Șelemi și menținută hotărârea primei instanțe.

La 22 martie 2016, prin intermediul Oficiului Poștal, Primăria comunei Calarașovca, r-nul Ocnîța a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei recurate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Susține că după desființarea gospodăriei agricole „Dnestrovschii”, pentru împrăștierea membrilor gospodăriei colhoznice și împărțirea cotelor a fost depistat că unor proprietari, în loc de terenuri de pământ arabile, li s-a revenit drumuri, râpi și fâșii forestiere.

Menționează că au apărut conflicte funciare între proprietari, în special, în parcela de livadă a deținătorilor de teren cu numerele cadastrale 6214101126 – 6214101135, adică 10 cotași.

Ca urmare, au fost întocmite mai multe dosare contravenționale, însă conflictele nu s-au sfârșit.

Remarcă că erorile în cauză au apărut, deoarece fostul primar, fără a consulta comisia funciară a primăriei, fără a pune întrebarea la Consiliul primăriei, în competența căruia trebuia să fie rezolvată întrebarea, făcând abuz de serviciu, a adoptat de unul singur o dispoziție personală din 12 mai 2000 nr. 5/5.1, potrivit căreia a împărțit pământul, eliberând titlurile de deținător de teren fiecăruia din foștii membri ai colhozului.

Afirmă că deoarece dispoziția fostului primar a fost ilegală, aceasta nu figurează nici în arhiva primăriei și nici în arhiva raionului.

Relatează că în prima instanță, OCT Ocnița a prezentat proiectul de organizare a teritoriului, în care această dispoziție nici nu este semnată de primar și nu este datată cu 12 mai 2000, data indicată în toate titlurile deținătorilor de teren, fiind indicată data de 22 mai 2000.

Consideră că hotărârea primei instanțe a fost adoptată prin aplicarea eronată a legii materiale și procedurale, iar concluziile puse la temelia acestei hotărâri, nu reiese din materialele dosarului și se contrazic cu ele.

Menționează că instanța de fond a încălcat cerințele art. 22 și art. 26 CPC, care reglementează egalitatea părților și dreptul la un proces contradicțional și echitabil.

Mai notează că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că în cadrul examinării dosarului civil, OCT Ocnița împreună cu părțile cointeresate au ieșit la fața locului și au întocmit un act de constatare în teren cu privire la amplasarea bunurilor imobile, plantațiilor pe teren, fiind accentuat că referitor la loturile de teren nr. cadastrale 6214101126-6214101135 situația nu corespunde cu proiectul de organizare a teritoriului, sunt amplasate în afara terenului identificat la momentul efectuării măsurărilor.

Afirmă că au fost ignorate și declarațiile martorilor, nefiind nici admise, nici respinse cerințele acestora conform art. 212 CPC.

Sușține că deoarece în proces au fost atrași în calitate de intervenienți Maria Morohai, Raisa Cucuruza și Natalia Demianova, persoanele care au donat terenurile agricole lui Victor Morohai și Oleg Romaniuc, Primăria a înaintat acțiune suplimentară cu privire la declararea nulității contractelor menționate la baza cărora au fost puse titlurile de deținător de terenuri, eliberate prin erori considerabile potrivit art. 216 și art. 227 Cod civil.

Remarcă că instanța de fond a respins și acest capăt de cerere fără a motiva poziția sa.

Indică că nici prima instanță, nici instanța de apel nu au luat în considerație declarațiile intervenientului accesoriu și anume, OCT Ocnița care a explicat că proiectul de reorganizare a teritoriului satului Calarașovca, raionul Ocnița a fost elaborat în 2000, cu erori considerabile de fapt și de drept. Terenurile conform titlurilor se transpun în natura cu alte terenuri învecinate sau ieșeau în teren public, pe drum, pe fâșii forestiere.

Sușține că declarațiile reprezentantului OCT Ocnița, în partea descriptivă a hotărârii primei instanțe au fost accentuate, iar în motivare și în dispozitiv judecata nu s-a expus.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 26 ianuarie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 175), fiind recepționată de către recurent la 28 ianuarie 2016, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție (f. d. 186).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2015 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Primăria comunei Calarașovca, r-nul Ocnîța, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Primăria comunei Calarașovca, r-nul Ocnîța, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera recursul declarat de Primăria comunei Calarașovca, r-nul Ocnita ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Primăria comunei Calarașovca, r-nul Ocnita se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu